

Vlaams
Parlement

ingediend op **837** (2015-2016) – Nr. 1
22 juni 2016 (2015-2016)

Voorstel van decreet

van Sonja Claes, Lies Jans, Freya Saeys, Griet Coppé, Peter Persyn
en Danielle Godderis-T'Jonck

houdende wijziging van het Woonzorgdecreet
van 13 maart 2009,
wat de opname door woonzorgcentra
van bepaalde personen
buiten de erkende capaciteit betreft

TOELICHTING

1. Een mogelijkheid, geen verplichting

De (residentiële) ouderenzorg staat voor belangrijke ontwikkelingen die onder meer gevoed worden door het beleid en de regelgeving. Een van de leidmotieven is flexibilisering. Dit voorstel van decreet schrijft zich in in die opzet. Het creëert de mogelijkheid, en dus niet de verplichting, voor een woonzorgcentrum om een zelfredzame partner van een zorgbehoevende bewoner op te nemen buiten het aantal erkende woongelegenheden. Er bestaat geen opnameplicht in hoofde van een woonzorgcentrum¹, er zal dus evenmin een verplichting bestaan in hoofde van een woonzorgcentrum om zelfredzame partners van bewoners op te nemen.

Het voorstel van decreet steunt op de conceptnota voor nieuwe regelgeving over koppels in woonzorgcentra en de bespreking die eraan werd gewijd in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van het Vlaams Parlement in 2015.² De conceptnota voor nieuwe regelgeving gaf aanleiding tot een hoorzitting op 22 april 2015.

Vandaag staat het welzijnsrecht niet toe dat een initiatiefnemer mensen buiten de erkende capaciteit in een woonzorgcentrum opneemt. Om de erkende capaciteit van een woonzorgcentrum te verhogen, is een voorafgaande vergunning, gekoppeld aan de beschikbare programmatieruimte, van de Vlaamse Regering nodig. Degene die de opnamecapaciteit van een woonzorgcentrum verhoogt zonder daarvoor een voorafgaande vergunning te hebben verkregen, kan een administratieve geldboete opgelegd worden.³ Het verbod werd in 2012 bevestigd door de bevoegde minister in een antwoord op een schriftelijke vraag. Op de vraag of aan een valide ouder kan worden toegestaan om samen met zijn of haar zorgbehoevende partner te verblijven in een woonzorgcentrum buiten de erkende capaciteit om, antwoordde de minister negatief.⁴

Dit voorstel van decreet voorziet niet in een algemene afwijking van die regel, maar wel in een specifieke uitzondering met een tweeledig doel:

- de mogelijkheden van mantelzorg, uiteraard zonder deze te overschatten, benutten en integreren in een woonzorgcentrum;
- het recht op gezinsleven dienen van hoogbejaarde koppels, waarvan één partner zorgbehoevend en aangewezen is op een woonzorgcentrum.

De indieners van dit voorstel van decreet stellen uitdrukkelijk dat de mogelijkheid die gecreëerd wordt niet de enige denkbare formule is om tegemoet te komen aan de vraag om samen te blijven van de hier beoogde partners. Dit voorstel van decreet doet geen afbreuk aan die mogelijkheden, noch aan de eventuele noodzaak om die mogelijkheden, zoals de thuiszorg, te versterken. Het voorstel van decreet moet veeleer worden beschouwd als een verruiming van die mogelijkheden.

Het voorstel van decreet is ook geen voorafname op de nieuwe financiering van ouderenzorg, die een omstandige voorbereiding over meerdere jaren vergt.

¹ Abstractie makende van het subjectief recht op maatschappelijke dienstverlening ten aanzien van een OCMW.

² Conceptnota voor nieuwe regelgeving van Sonja Claes, Cindy Franssen, Griet Coppé, Katrien Schryvers, Karin Brouwers en Vera Jans over koppels in woonzorgcentra, (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 241/1).

³ Artikel 59, eerste lid, en artikel 77, eerste lid, 2°, Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

⁴ Schriftelijke vraag nr. 49 van 15 november 2012 van Cindy Franssen aan de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De indieners achten het niet nodig om een limiet te zetten op het aantal zelfredzame partners dat per woonzorgcentrum in deze formule kan worden opgenomen. Wel zullen de geïnteresseerde woonzorgcentra, in het kader van de brandveiligheid, moeten aangeven in welke mate zij gebruik wensen te maken van deze regeling (cf. infra).

De indieners erkennen dat de opvang van beide partners niet altijd aangewezen is. Zij zijn zeker niet blind voor de situatie waarbij bijvoorbeeld een dementerende partner wordt opgenomen, net omdat de draagkracht van de mantelzorger-partner wordt overschreden. De werkelijkheid wordt dus niet geromantiseerd. Veel hangt af van de wensen en mogelijkheden van het betrokken koppel en ook van de mogelijkheden van het woonzorgcentrum of de ruimere organisatie waarin de voorziening is ingebed.

Aan de conceptnota voor nieuwe regelgeving ging een ruime bevraging met een hoge respons vooraf bij woonzorgcentra. De vraag werd voorgelegd of zij zouden gebruikmaken van de hierboven geschetste mogelijkheid. 46 percent van de woonzorgcentrarespondenten antwoordt hierop bevestigend. 37 percent was hier nog niet uit en 17 percent geeft aan hiervan geen gebruik te zullen maken. Voor het thans voorliggende voorstel van decreet bestaat een draagvlak.

2. Personeel toepassingsgebied

Tijdens de hoorzitting over de conceptnota voor nieuwe regelgeving over koppels in woonzorgcentra, werden pertinente vragen gesteld over de concretisering van het voorstel. Er mag op gewezen worden dat het concrete gehalte van de hier ontworpen bepalingen zeker niet beperkter is dan wat blijkt uit de vigerende bepalingen van het Woonzorgdecreet.

Het personeel toepassingsgebied van het voorstel van decreet is concreet:

1. het moet gaan om zelfredzame partners, partners van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast. Hierbij wordt verwezen naar het begrip 'zelfzorgvermogen' in het Woonzorgdecreet: "de beslissingen en acties die een natuurlijk persoon in het dagelijks leven kan nemen om te voorzien in de eigen basisbehoeften;" (artikel 2, 6°). De mogelijkheid die gecreëerd wordt, staat bijgevolg niet open voor partners die ook opgenomen willen worden en die niet zelfredzaam zijn. De wijze waarop dit zelfzorgvermogen moet worden vastgesteld, behoort tot de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de uitvoerende macht. Dit kan door te voorzien in een attestering.

Het mag duidelijk zijn dat een dementerende partner geen zelfredzame partner kan zijn. Dat is evenmin het geval voor bijvoorbeeld een persoon die zich niet zelfstandig kan aankleden, die zich niet zelfstandig in het woonzorgcentrum kan verplaatsen of die hulp nodig heeft bij het nuttigen van een maaltijd.

Uit de voorgestelde regeling blijkt duidelijk dat zij niet kan worden gebruikt door woonzorgcentra als 'wachtcapaciteit' voor koppels waarvan de beide partners opgenomen willen worden en beiden van in het begin zorgbehoevend zijn;

2. het begrip 'partner' wordt duidelijk omschreven en dit op basis van burger-rechtelijke kwalificaties: gehuwd zijn, wettelijk samenwonend zijn of feitelijk samenwonend zijn gedurende een bepaalde periode (zie commentaar bij de artikelen).

De mogelijkheid van oneigenlijk gebruik is hierdoor onbestaande. Het voorstel van decreet roept een aanmeldingsplicht in het leven; op het gebruik van de regeling zal toezicht worden uitgeoefend (cf. infra).

Dit voorstel van decreet sluit niet uit dat andere categorieën van personen met dezelfde ratio legis baat kunnen hebben bij deze formule. Hierbij kan gedacht worden aan samenwonende familieleden, waarvan één persoon zorgbehoevend is (bijvoorbeeld twee broers of zussen). Het voorstel van decreet staat de uitvoerende macht toe om dergelijke categorieën van personen vast te leggen.

Noteer in dat verband dat in het voorstel van decreet al in de mogelijkheid is voorzien dat een woonzorgcentrum buiten zijn erkende capaciteit een persoon kan opnemen die wettelijk samenwonend is met een gebruiker van het woonzorgcentrum bij opname van die gebruiker. De wettelijke samenwoning staat vandaag reeds open voor personen die samenleven en waartussen bijvoorbeeld een bloedverwantschap bestaat (cf. artikel 1475 BW).

3. Aanmelding en toezicht

Het voorstel van decreet is bovendien een wijzigend decreet wat concreet betekent dat de voorgestelde regeling moet worden gelezen binnen het geheel van het Woonzorgdecreet:

1. tijdens de hoorzitting werd gesuggereerd om te voorzien in een aanmeldingsplicht in hoofde van een woonzorgcentrum telkens wanneer dat gebruikmaakt van de voorgestelde regeling. Men moet de voorgestelde regeling zien in het geheel van de reeds geldende bepalingen in het Woonzorgdecreet. Artikel 65, eerste lid, bepaalt thans: "Iedereen die woonzorg als vermeld in artikelen 5, 8, 10, 14, 16, 20, 23, 28, 33, 44 of 46, wil aanbieden of organiseren, moet zich vooraf bij de Vlaamse Regering aanmelden. Die aanmeldingsplicht geldt ook voor wie woonzorg als vermeld in artikel 37 wil aanbieden of organiseren en niet aan erkenning onderworpen is conform artikel 53, §1."

De voorgestelde regeling wordt opgenomen in een nieuw artikel in het Woonzorgdecreet. Artikel 65 van het Woonzorgdecreet wordt met dit voorstel van decreet uitgebreid met een verwijzing naar dit nieuwe artikel waardoor de aanmeldingsplicht ook geldt voor woonzorgcentra die gebruik maken van de voorgestelde regeling. Wie verzaakt aan deze aanmeldingsplicht, kan worden bestraft (zie commentaar bij de artikelen);

2. tijdens de hoorzitting werd de vraag gesteld of de Zorginspectie (de afdeling Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin) in deze enige bevoegdheid zou hebben. De Vlaamse Regering wordt vandaag al gemachtigd om het toezicht te organiseren op de naleving van de bepalingen in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.⁵ Die machtiging zal dus ook slaan op het toezicht op de naleving van de bepalingen uit de voorgestelde regeling die integraal deel zullen uitmaken van het Woonzorgdecreet. Hiervoor is dus geen nieuwe bepaling nodig.

4. Infrastructuur

Dit voorstel van decreet spreekt zich niet uit over hoe partners in de praktijk 'samen' kunnen verblijven in een woonzorgcentrum. Het is dus niet zo dat de gecreëerde mogelijkheid impliceert dat per definitie van een tweepersoonskamer wordt gebruikgemaakt. Samenwonen betekent niet noodzakelijk dat een partner permanent één kamer deelt met zijn zorgbehoevende partner.

De indieners achten het opportuun dat minimale infrastructuurnormen gelden wanneer wordt gebruikgemaakt van de voorgestelde regeling. Zij wijzen er op dat het Woonzorgdecreet thans bijvoorbeeld ook geen minimale oppervlaktes vastlegt. De

⁵ Artikel 72, eerste lid, Woonzorgdecreet 13 maart 2009.

decreetgever heeft de uitvoerende macht gemachtigd om erkenningsvoorwaarden te bepalen met betrekking tot de infrastructuur.⁶ Wij verwijzen hiervoor naar bijlage XII van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

De indieners dragen de uitvoerende macht op om infrastructuurnormen te bepalen die gelden met betrekking tot het verblijf van een zelfredzame partner van een bewoner. Dit voorstel van decreet stuurt geenszins aan op grote infrastructuurwerken. De indieners wijzen er wel op dat de minimale oppervlaktes die gelden als erkenningsvoorwaarden, rekening houden met de bewegingen die moeten kunnen worden uitgevoerd met een rolstoel of met een bed. Die noodzaak bestaat niet voor een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast. Met dit inzicht mag de uitvoerende macht rekening houden bij het bepalen van de minimale infrastructuurnormen.

De niet-naleving van deze normen wordt bestraft (zie commentaar bij de artikelen).

Tijdens de hoorzitting werd de vraag gesteld hoe de voorgenomen regeling zich verhoudt tot de zogenaamde 80/20-regel. Volgens deze regel mag niet meer dan 20 procent van het totale aantal bewoners in tweepersoonskamers gehuisvest worden. Deze regel ligt vast in een uitvoeringsbesluit.⁷ De indieners van dit voorstel van decreet wijzigen deze regel niet. Het is aan de uitvoerende macht om deze regel desgevallend te preciseren of aan te passen in functie van de voorgestelde regeling.

Ook werd verduidelijking gevraagd aangaande de brandveiligheid. Het Woonzorgdecreet machtigt de Vlaamse Regering om "de specifieke brandveiligheidsaspecten voor voorzieningen, met behoud van de toepassing van de federale basisnormen betreffende de brandveiligheid van gebouwen" vast te leggen.⁸ Meer nog, de inachtneming van de (erkenning)voorwaarden voor die brandveiligheidsaspecten moet worden vastgelegd in een attest over de brandveiligheid. Dat attest wordt afgegeven door de burgemeester van de gemeente waarin de voorziening gelegen is, met medewerking van de territoriaal bevoegde brandweerdienst.⁹ Het brandveiligheidsattest steunt evenwel op de erkende capaciteit terwijl hier de mogelijkheid wordt gecreëerd, zij het onder voorwaarden, van een of meerdere opnames buiten de erkende capaciteit.

Om hieraan tegemoet te komen wordt de Vlaamse Regering met betrekking tot het verblijf van een of meerdere personen buiten de erkende capaciteit in een woonzorgcentrum opgedragen de normen te bepalen met betrekking tot de specifieke brandveiligheidsaspecten. Deze hoeven niet af te wijken of los te staan van de normen die gelden voor de erkende capaciteit, maar moeten wel worden geëxpliciteerd.

In de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016 wordt een (verdere) actualisering van de brandveiligheidsnormen in de ouderenvoorzieningen in het vooruitzicht gesteld.¹⁰ Deze actualisering dient ook in te spelen op de voorgestelde regeling.

Woonzorgcentra zullen ook in het kader van het verkrijgen van een brandveiligheidsattest moeten aangeven in welk mate zij wensen gebruik te maken van de voorgestelde regeling. Zij zullen de woongelegenheden moeten opgeven die door

⁶ Artikel 48, tweede lid, 4°, Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

⁷ Artikel 47, 4°, Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

⁸ Artikel 48, tweede lid, 8°, Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

⁹ Artikel 48, derde lid, Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

¹⁰ *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 506/1, p. 60.

het woonzorgcentrum kunnen worden ingezet om personen buiten hun erkende capaciteit op te nemen. Het brandveiligheidsattest zal de woongelegenheden vastleggen die als zodanig ingezet kunnen worden en zal ook aangeven in welke mate de normen met betrekking tot de specifieke brandveiligheidsaspecten in acht worden genomen.

5. Gebruik van hulp- en dienstverlening door de zelfredzame partner

De vraag mag worden gesteld of en in welke mate de partner een beroep kan doen op de hulp- en dienstverlening van het woonzorgcentrum. Hierover stellen de indieners het volgende:

1. het uitgangspunt is dat deze partner zelfredzaam is en dus geen behoefte heeft aan de publiek gefinancierde omkadering in het woonzorgcentrum.

Deze partner wordt ook niet meegerekend voor de bepaling van de personeelsomkadering volgens de normering. Voor deze partner ontvangt het woonzorgcentrum geen publieke financiering;

2. woonzorgcentra zetten vaak meer zorgpersoneel in dan wettelijk voorgeschreven is. Voor dit 'bovennormpersoneel' is de publieke financiering niet kostendekkend.

Vandaag zijn de gehanteerde dagprijzen meer dan vergoedingen voor de verblijfsfunctie, ook zorggebonden kosten worden ermee gedekt. Die dagprijzen zijn daarenboven gesolidariseerde dagprijzen die niet gedifferentieerd zijn in functie van het reële zorggebruik door de bewoners. Die solidariteit mag ook doorwerken naar een zelfredzame partner die door zijn aanwezigheid en zorg voor een zorgbehoevende partner ook enig voordeel in natura oplevert voor een woonzorgcentrum.

Vanuit die vaststellingen lijkt er geen bewaar te zijn tegen het uitzonderlijke gebruik van de aanwezige personeelsomkadering door een partner in de beoogde formule.

De financiering van de residentiële ouderenzorg is overigens sinds 1 juli 2014 een bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Van de ouderenzorg die bestaat uit animatie en socialenetwerkvorming, kan de zelfredzame partner op reguliere basis en kosteloos gebruikmaken.

Het is uiteraard niet uitgesloten dat de inwonende partner na verloop van tijd zelf niet langer zelfredzaam is. In dat geval moet deze partner bij voorrang worden opgenomen in de erkende capaciteit. Op de naleving van de norm zal toezicht worden uitgeoefend. Sancties opleggen is mogelijk (zie commentaar bij de artikelen).

6. Eigen bijdrage van de zelfredzame partner

De vraag werd gesteld welke prijs kan worden aangerekend voor het verblijf van de partner in het woonzorgcentrum. Het uitgangspunt is hier dat de partner de zogenaamde 'hotelkost' betaalt. Onder 'hotelkost' moet de woon- en leefkost worden verstaan. De woonzorgcentra kunnen onder meer een prijs voor het gebruik van de infrastructuur, de maaltijden, het onderhoud van de individuele kamer die men desgevallend betreft, en het wassen van kledij en linnen aanrekenen.

De betrokken partners komen niet in aanmerking voor een tenlasteneming vanuit de zorgverzekering. De zorgverzekering is bestemd voor personen die getroffen

zijn door een langdurig ernstig verminderd zelfzorgvermogen.¹¹ Decretaal is ook bepaald dat de zorgkas de kosten van niet-medische hulp- en dienstverlening ten laste moet nemen en dat die tenlasteneming: "een forfaitaire tussenkomst in de kosten voor niet-medische hulp- en dienstverlening (betreft) aan gebruikers die voldoen aan een of meer van de volgende voorwaarden: (...) in een door de Vlaamse regering erkende of in een daarmee gelijkgestelde voorziening verblijven;"¹² De uitvoerende macht wordt opgedragen de nadere regels te bepalen betreffende de toekenning van de erkenning (in het kader van de zorgverzekering). Het lijkt aangewezen dat de uitvoerende macht in dat verband uitdrukkelijk bepaalt dat de zelfredzame partners uit de voorgenomen regeling niet gerechtigd zijn tot tenlastenemingen van de zorgverzekering.

7. Rechten van de inwonende partner bij overlijden van de zorgbehoevende bewoner

Tijdens de hoorzitting werd de vraag gesteld wat de rechten zijn van de zelfredzame partner wanneer de zorgbehoevende partner overlijdt. In principe is de toegestane uitzondering op de regel dat mensen niet mogen worden opgenomen buiten de erkende capaciteit, dan niet meer van toepassing. Dit is wellicht niet wenselijk.

Het is niet uitgesloten dat de overlevende partner inmiddels zelf zorgbehoevend is geworden en bijgevolg bij voorrang moet worden opgenomen in de erkende capaciteit (cf. supra).

Wanneer deze persoon evenwel nog zelfredzaam is in de zin dat geen gebruik moet worden gemaakt van de voorrangsregeling, dan is het aangewezen dat de betrokken persoon, op zijn verzoek, gedurende een minimale periode buiten de erkende capaciteit opgevangen kan blijven in het woonzorgcentrum. De indieners leggen die periode vast op zes maanden.

Het komt ons voor dat dit in de praktijk eerder uitzonderlijk zal voorvallen. Wanneer de betrokken persoon in die periode van zes maanden niet langer zelfredzaam is, geldt de hierboven geschetste voorrangsregeling.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Het voorstel van decreet knoopt bevoegdheidsrechtelijk aan bij de bijstand aan personen in de zin van artikel 5, §1, II, bijzondere wet tot hervorming der instellingen. Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

Artikel 2

In het Woonzorgdecreet wordt een artikel 53/1 ingevoegd. Het nieuwe artikel voorziet er bij wijze van uitzondering in dat een woonzorgcentrum wel buiten zijn erkende capaciteit personen kan opnemen. Dit impliceert een verhoging van de capaciteit, zij het met niet-erkende capaciteit. Het moet hierbij gaan om een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast en die ofwel gehuwd of wettelijk samenwonend is met een gebruiker van het woonzorgcentrum bij opname van deze gebruiker in het woonzorgcentrum, ofwel gedurende zes maanden onmiddellijk voorafgaand aan de opname van de gebruiker in het woonzorgcentrum feitelijk samenwonend was met deze gebruiker.

¹¹ Artikel 5, 1°, decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering, Belgisch Staatsblad van 28 mei 1999.

¹² Artikel 6, §1, eerste lid en tweede lid, 3°, decreet van 30 maart 1999.

In het kader van de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de uitvoerende macht zal de Vlaamse Regering nader bepalen wat begrepen moet worden onder 'personen van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast'. Zij kan voorzien in een attestering.

De mogelijkheid die gecreëerd wordt staat, a contrario, niet open voor niet-zelfredzame partners van bewoners. Voor hen is de erkende capaciteit bestemd.

Het voorstel van decreet voorziet erin dat deze personen uitzonderlijk kunnen gebruikmaken van de gebruikelijke gezins- en huishoudelijke zorg door het woonzorgcentrum, de hygiënische en verpleegkundige zorg en de (re)activering en psychosociale ondersteuning. Zij kunnen wel op reguliere basis en kosteloos gebruikmaken van de animatie en socialenetwerkvorming die moet worden aangeboden in het woonzorgcentrum.

Wanneer deze personen na verloop van tijd niet meer zelfredzaam zijn, moeten zij bij voorrang worden opgenomen binnen de erkende capaciteit van het woonzorgcentrum. Hierop moet toezicht worden uitgeoefend. Deze voorrangswaardering is niet te vereenzelvigen met een opnameplicht vermits aan de toepassing van deze regeling reeds een opname voorafgaat, zij het buiten de erkende capaciteit. Een woonzorgcentrum dat wil gebruikmaken van de formule geboden door het voorstel van decreet, moet zich hier rekenschap van geven. Gezien het bewonersverloop binnen een woonzorgcentrum – de gemiddelde verblijfsduur in een woonzorgcentrum bedraagt ongeveer 2 tot 2,5 jaar – mag dit geen praktische problemen stellen.

De zelfredzame persoon kan, op zijn verzoek, gedurende minstens zes maanden na het overlijden van zijn partner, buiten de erkende capaciteit opgenomen blijven in het woonzorgcentrum.

Het voorstel van decreet draagt de uitvoerende macht op om infrastructuurnormen te bepalen die gelden met betrekking tot het verblijf van een zelfredzame partner van een bewoner. Ook wordt de uitvoerende macht opgedragen om, met betrekking tot het verblijf van een of meerdere personen buiten de erkende capaciteit in een woonzorgcentrum, de normen te bepalen met betrekking tot de specifieke brandveiligheidsaspecten. Het brandveiligheidsattest zal de woongelegenheden vastleggen die als zodanig ingezet kunnen worden en zal ook aangeven in welke mate de normen met betrekking tot de specifieke brandveiligheidsaspecten in acht worden genomen.

Dit voorstel van decreet sluit niet uit dat andere categorieën van personen baat kunnen hebben bij deze formule. Hierbij kan worden gedacht aan samenwonende familieleden (bijvoorbeeld twee broers of zussen). Het voorstel van decreet staat de uitvoerende macht toe om dergelijke categorieën van personen vast te leggen.

Artikel 3

Artikel 59, eerste lid, van het Woonzorgdecreet bepaalt: "Het bouwen of verbouwen van een ouderenvoorziening die aan erkenning onderworpen is of die de initiatiefnemer wil laten erkennen, het als dusdanig inrichten of in gebruik nemen van een bestaand gebouw, het verplaatsen van de activiteiten en het verhogen van de capaciteit van zulke voorziening zijn onderworpen aan de voorafgaande vergunning van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt de procedure daarvoor vast, die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen. De Vlaamse Regering kan bepalen dat voor de types van ouderenvoorzieningen die ze aanwijst, de voorafgaande vergunning wordt verleend op basis van een oproep met het oog op de realisatie van die voorzieningen in het geografische gebied dat in de oproep wordt aangewezen."

Woonzorgcentra die gebruikmaken van de voorgestelde regeling verhogen hun capaciteit, zij het met niet-erkende capaciteit. Het voorstel van decreet voorziet erin dat de vergunningsplicht niet geldt wanneer de capaciteit van een woonzorgcentrum wordt verhoogd met toepassing en onder de voorwaarden van de nieuwe regelgeving.

Artikel 4

Er wordt voorzien in een aanmeldingsplicht in hoofde van woonzorgcentra telkens zij gebruikmaken van de voorgestelde regeling. De hier beoogde aanmelding is bijzonder in die zin dat ze naast een bestaande erkenning staat. Mocht de decreetgever het in de nabije toekomst opportuun vinden de aanmeldingsplicht voor andere initiatieven af te schaffen, dan zal hij het behoud van de hier beoogde aanmeldingsplicht moeten overwegen.

Voorts wordt een mogelijke verwarring vermeden door een precisering van de verwijzing naar een reeds geldende aanmeldingsplicht.

Artikel 5

Het Woonzorgdecreet voorziet in een aantal sancties (artikel 78, eerste en tweede lid). Wie vandaag verzaakt aan een aanmeldingsplicht kan een administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro worden opgelegd. In dezelfde sanctie wordt nu voorzien voor wie een zelfredzame partner van een bewoner opneemt buiten zijn erkende capaciteit of die niet voldoet aan de normen zoals vastgelegd in het voorgestelde artikel 53/1 (onder meer de voorrangsregeling).

Sonja CLAES
Lies JANS
Freya SAEYS
Griet COPPE
Peter PERSYN
Danielle GODDERIS-T'JONCK

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 21 juni 2013, wordt een artikel 53/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 53/1. §1. Een woonzorgcentrum kan buiten zijn erkende capaciteit als vermeld in artikel 36, eerste lid, 1°, de volgende personen van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast opnemen:

- 1° een persoon die bij opname van de gebruiker in het woonzorgcentrum gehuwd of wettelijk samenwonend is met deze gebruiker;
- 2° een persoon die gedurende zes maanden onmiddellijk voorafgaand aan de opname van de gebruiker in het woonzorgcentrum feitelijk samenwonend was met deze gebruiker.

Een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast als vermeld in het eerste lid:

- 1° kan uitzonderlijk gebruikmaken van de ouderenzorg, vermeld in artikel 38, 2°, 3° en 4°;
- 2° kan kosteloos gebruik maken van de ouderenzorg, vermeld in artikel 38, 5°;
- 3° wordt bij voorrang opgenomen binnen de erkende capaciteit van het woonzorgcentrum wanneer zijn zelfzorgvermogen tijdens de opname is aangetast;
- 4° kan, op zijn verzoek, gedurende minstens zes maanden na het overlijden van de gebruiker, vermeld in het eerste lid, buiten de erkende capaciteit opgenomen blijven in het woonzorgcentrum.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de volgende normen die gelden met betrekking tot het verblijf van een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast als vermeld in §1, eerste lid:

- 1° de infrastructuurnormen;
- 2° de normen met betrekking tot artikel 48, tweede lid, 8°.

In het attest, vermeld in artikel 48, derde lid, worden de volgende elementen vastgelegd:

- 1° de woongelegenheden die door het woonzorgcentrum ingezet kunnen worden om personen buiten zijn erkende capaciteit op te nemen;
- 2° de inachtneming van de normen, vermeld in het eerste lid, 2°.

§3. De Vlaamse Regering kan de categorieën van personen, vermeld in §1, eerste lid, uitbreiden."

Art. 3. In artikel 59 van hetzelfde decreet wordt na het eerste lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De verplichting, vermeld in het eerste lid, geldt niet wanneer de capaciteit wordt verhoogd in de zin van artikel 53/1."

Art. 4. In artikel 65 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste lid en tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De aanmeldingsplicht geldt ook voor een woonzorgcentrum dat een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast opneemt buiten zijn erkende capaciteit als vermeld in artikel 53/1.";

2° in het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, worden tussen het woord "aanmelding" en het woord "gelijkgesteld" de woorden "als vermeld in het eerste lid" ingevoegd.

Art. 5. In artikel 77 van hetzelfde decreet wordt in het eerste lid een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 degene die een persoon van wie het zelfzorgvermogen niet is aangetast opneemt buiten zijn erkende capaciteit als vermeld in artikel 53/1, §1, eerste lid, zonder zich te hebben aangemeld conform artikel 65 of die niet voldoet aan de normen, vermeld in artikel 53/1, §1, tweede lid, en §2;"

Sonja CLAES
Lies JANS
Freya SAEYS
Griet COPPE
Peter PERSYN
Danielle GODDERIS-T'JONCK